

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

м. Дніпро

08.03.2024

Старший слідчий в ОВС СВ 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях підполковник юстиції Румянцева О.В., розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22023050000001740, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 28.04.2023 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277, 278, 279 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Клісак (дів Стукало) Наталю Олександрівну, 28.10.1993 року народження, уродженку м. Маріуполь, Донецької області, зареєстрованої за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, вул. Зеліньської, буд. 53, кв. 11,

про підозру у колабораційній діяльності, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Клісак (дів. Стукало) Н.О.

24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України – Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється

створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які розцінені представниками влади і Збройних Сил РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та Збройних Сил РФ вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців Збройних Сил РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та Російської Федерації, створення і фінансування незаконних збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної недоторканості України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заповнення значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади

та службових осіб Збройних Сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей РФ, що на думку співучасників були прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Вказаний план у повній мірі відповідав та був розроблений з урахуванням принципів та підходів, викладених у виступі начальника ГШ ЗС РФ Герасимова В.В. перед Академією військових наук РФ з доповіддю про гібридну війну в лютому 2013 року, яка у подальшому отримала назву «доктрина Герасимова», де зазначалося, що з метою досягнення цілей повинна надаватися перевага невоснимим заходам (політичним, економічним, інформаційним, гуманітарним), які застосовуються з використанням протестного потенціалу населення, інформаційним протиборством та воєнним заходам прихованого характеру.

У подальшому, з грудня 2013 року до лютого 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами РФ і мешканцями південно-східних регіонів України злочинних діянь, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості РФ на світовій арені, представники влади та Збройних Сил РФ, на виконання спільного злочинного плану, організували із застосуванням засобів масової інформації розпалювання в Україні національної ворожнечі шляхом ведення інформаційно-пропагандистської підривної діяльності.

Так, із грудня 2013 року за допомогою різних видів медіа-ресурсів РФ здійснювалось викривлення подій Революції Гідності, вказувалося на хибність європейського вектору розвитку зовнішніх відносин України. При цьому шляхом перекручування, постійного нав'язування хибного тлумачення, компонування інформації для зміни свідомості та ставлення громадян РФ і місцевих мешканців південно-східних регіонів України щодо дійсності та значення подій, які насправді відбувалися в Україні, представники опозиційних до тодішнього політичного режиму в Україні сил висвітлювалися як прихильники радикально націоналістичних поглядів, учасники національно-визвольного руху середини ХХ століття (ОУН, УПА) – як прибічники та послідовники фашизму, пропагувалась їх неповноцінність за ознаками ідеологічних та політичних переконань.

Одночасно за допомогою засобів масової інформації здійснювалось спотворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільного існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і м. Севастополя та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності, пропагують культ насильства та знуцання над російськомовним населенням України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та Збройних Сил РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що

на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), що сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ Збройних Сил РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому її ведення проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати з території півострова Крим.

Також, представниками влади і Збройних Сил РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території держави.

У березні - квітні 2014 року в м. Донецьк та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Донецької області та порушення територіальної цілісності України.

В окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України 06 квітня 2014 року проведено незаконний референдум з питання «Про підтримку акту про державну самостійність Донецької народної республіки», за результатами якого 07.04.2014 проголошено створення незаконного псевдодержавного утворення «Донецька народна республіка» (далі - «ДНР»).

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «ДНР» представниками Російської Федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Донецької області сформовані підрозділи політичного (так звані «органи державної влади «ДНР») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, Російської Федерації на території Донецької області так званої «ДНР», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

19.02.2022 керівництвом РФ в умовах триваючого міжнародного збройного конфлікту в порушення положень ст. 51 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 23 Гаазької конвенції про закони та звичаї війни на суходолі від 18.10.1907, Загальної декларації про права людини, ст. 36 Конвенції про права дитини, Європейської конвенції про здійснення прав дітей, на тимчасово окупованій території Донецької області оголошено примусову загальну

мобілізацію громадян України, які мешкають на тимчасово окупованій території Донецької області, в тому числі неповнолітніх, для участі у військових діях, спрямованих проти держави Україна.

Всупереч вказаним нормам міжнародного гуманітарного права президент Російської Федерації (далі - РФ) Володимир Путін, а також інші невістановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади РФ, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію України.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаного наказу, військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації, шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглась на територію України через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснила збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та здійснили окупацію частин вказаної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24 лютого 2022 року указом президента України Володимира Зеленського № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України.

Відповідно до п.п. 6, 7 ч. 1 ст. 11 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», окупаційна адміністрація Російської Федерації - сукупність державних органів і структур Російської Федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

Тимчасово окупована територія - це частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації.

Згідно ст. 42 IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: положення про закони і звичаї війни на суходолі (1907 року) територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника.

Внаслідок розв'язання і ведення агресивної війни, починаючи з 24.02.2022 збройними формуваннями Російської Федерації тимчасово окуповано частини території Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської, Сумської, Харківської, Херсонської областей.

Так, відповідно переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, затвердженого Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309, вся територія Маріупольського району з 05.03.2022 року є тимчасово окупованою територією України.

З метою створення окупаційної адміністрації в м. Маріуполь Донецької області, за вказівки нестановлених представників РФ, у районних центрах та містах на території Донецької області, де органи влади України тимчасово не здійснюють своїх повноважень, створюються не передбачені законодавством України так звані «державні адміністрації». З метою надання вигляду законності діяльності вказаним структурним підрозділам, керівниками «ДНР» прийнято ряд документів із ознаками нормативності, проте які є нікчемними відповідно до законодавства України, зокрема:

- так званою Конституцією «ДНР» від 14.05.2014, у ст. 54 якої вказано, що адміністративно-територіальними одиницями «ДНР» є райони та міста республіканського значення;

- так званою Постановою «Ради міністрів ДНР» «Про введення державних адміністрацій на звільнених територіях Донецької народної республіки» № 32-6 від 08.09.2014, у якій зазначається, що Голови «державних адміністрацій» в адміністративно-територіальних одиницях призначаються розпорядженням Голови ради міністрів «ДНР»;

- так званим Указом «Голови ДНР «Про прийняття тимчасового (типового) положення про місцеві адміністрації Донецької народної республіки» № 13 від 19.01.2015, відповідно до якого, з метою «нормального функціонування та життєдіяльності підприємств та організацій, розташованих на звільненій території», тобто території, яка перебуває під контролем учасників терористичної організації «ДНР».

На підставі вказаних документів, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів, на території м. Маріуполь Донецької області, яка є невід'ємною складовою частиною території України, так званим указом ватажка терористичної організації «ДНР» «Про адміністрацію м. Маріуполя» № 108 від 31.03.2022 незаконно створено місцеву адміністрацію «ДНР» – адміністрацію м. Маріуполя, так званим указом ватажка терористичної організації «ДНР» «Про голову адміністрації м. Маріуполь» № 123 від 06.04.2022 Іващенко Костянтина Володимировича призначено головою так званої «адміністрації м. Маріуполь», розташованої за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, Центральний район, пр-т Металургів, буд. 846.

08.05.2022, Клісак (дів. Стукало) Н.О., перебуваючи на території м. Маріуполь Донецької області, діючи умисно, за власною ініціативою, з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України прийняла рішення про добровільне зайняття однієї із посад в структурі так званої «Администрации города Мариуполь Донецкой народной

республіки», надавши при цьому згоду на виконання організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій в незаконному органі влади, створеному на тимчасово окупованій території.

Так, 08.05.2022, Клісак (дів. Стукало) Н.О., діючи умисно, знаходячись за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, пр-т Металургів, буд. 846, добровільно, за власною ініціативою обійняла посаду так званої «Начальника общего отдела администрации города Мариуполь» та, наказом «Главы администрации города Мариуполя Донецкой Народной республики» Іващенко К.В. від 08.05.2022 № 216 була прийнята на «государственную гражданскую службу Донецкой Народной Республики» та призначена на посаду так званого «Начальника общего отдела по вопросам внутренней политики администрации города Мариуполь с 08.05.2022».

Згідно з «Положением об общем отделе Администрации города Мариуполя Донецкой Народной Республики» від 17.04.2022 № 325, основними задачами «Общего отдела администрации города Мариуполь Донецкой Народной Республики» є:

- здійснення ефективного та оперативного вирішення питань місцевого значення, що відповідають функціональній спрямованості.
- організація, ведення та вдосконалення системи документування управлінської діяльності Адміністрації міста Маріуполя на основі застосування сучасних технічних засобів у роботі з документами.
- здійснення контролю над виконанням документів у встановлені терміни.
- забезпечення правового регулювання відносин, пов'язаних із надходженням на муніципальну службу Адміністрації міста Маріуполя, її проходженням та припиненням, а також з визначенням правового положення (статусу) муніципального службовця.
- забезпечення функціональної працездатності інформаційної системи, локальних мереж, телекомунікацій, програмно-технічних засобів у всіх структурних підрозділах адміністрації.

Крім того, відповідно до структури «общего отдела администрации города Мариуполь Донецкой Народной Республики» встановлено, що структуру та штати відділу затверджує Глава Адміністрації міста Маріуполя за поданням першого заступника Глави Адміністрації та керуючого справами Адміністрації міста Маріуполя відповідно до врахуванням обсягів роботи, її особливостями та чисельністю персоналу. Відділ складається з одного структурного підрозділу, який очолює начальник відділу. У структуру відділу включені такі одиниці: начальник відділу – 1 од., головний спеціаліст - 2 од., провідний спеціаліст – 1 од., фахівець I категорії – 1 од., друкарка - 2 од. Крім того, розподіл обов'язків спеціалістів відділу та затвердження їх посадових інструкцій здійснює начальник відділу за погодженням з керуючим справами.

Так, у нестворений період часу але не пізніше 08.05.2022, на Клісак (дів. Стукало) Н.О., як на так званого «Начальника общего отдела администрации города Мариуполь» покладено функціональні обов'язки:

- забезпечення своєчасного та якісного виконання завдань та функцій, покладених на відділ.
- визначення основних показників поліпшення діяльності з керованих напрямків, а саме - ведення діловодства в Адміністрації, забезпечення своєчасного розгляду звернень громадян, громадських організацій, вищих органів на ім'я Глави Адміністрації, його заступників, керівників структурних підрозділів Адміністрації,

організація роботи з обліку кадрів, оформлення та ведення особових справ муніципальних службовців.

- аналіз стану роботи у відділі, структурних підрозділах Адміністрації та муніципальні підприємства та організації з листами, заявами та скаргами громадян, виконанням доручень Глави Адміністрації.

- організація підготовки проєктів відповідних нормативно-правових документів з питань, що займається відділом.

- забезпечення дотримання працівниками відділу Правил внутрішнього трудового розпорядку.

Місцем роботи Клісак (дів Стукало) Н.О., яка займає посаду так званого «Начальника общего отдела по вопросам внутренней политики администрации города Мариуполь» було визначено адміністративну будівлю адміністрації м. Маріуполь», розташованої за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, Центральний район, пр-т Металургів, буд. 846.

Отже, громадянка України Клісак (дів. Стукало) Н.О. у період часу з 08.05.2022 по теперішній час, перебуваючи на вищевказаній посаді, виконує організаційно-розпорядчі та адміністративно-господарські функції у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації м. Маріуполь, Донецької області, а саме у так званій «адміністрації міста Мариуполя ДНР» в адміністративній будівлі адміністрації м. Маріуполь», розташованої за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, Центральний район, пр-т Металургів, буд. 846.

На підставі викладеного, громадянка України Клісак (дів. Стукало) Н.О. обґрунтовано підозрюється у колабораційній діяльності, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Старший слідчий в ОВС СВ 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУСБ України в Донецькій та Луганській областях
підполковник юстиції

Олена РУМЯНЦЕВА

«ПОГОДЖЕНО»
Начальник Нікольського відділу
Маріупольської окружної прокуратури
Донецької області

Олександр БЄВАЛОВ